

VÁZLATOK

XXII. Településhálózatunk. A falvak és a tanyák

település = a népesség lakó- és/ vagy munkahelyének térbeli együttese

településhálózat = a települések országos rendszere

A települések nem elszigeteltek egymástól, egymással kapcsolatban állnak.

vonzáskörzet = a városokat körülvevő falvakból és kisvárosokból álló településgyűrű, mely elválaszthatatlan napi kapcsolatba került a nagyvárosokkal.

A TELEPÜLÉSEK FEJLŐDÉSÉNEK FELTÉTELEI

→ **természeti adottságok** (*kedvező éghajlat, talaj, kedvező domborzati-, vízrajzi adottságok, ásványkincsek*)

→ **társadalmi feltételek**

→ *technikai szükségletek* (ásványkincsek bányászatához, feldolgozásához, mezőgazdasági termények ipari hasznosításához)

→ *munkaerő* (munkaerőhiány, munkaerő felesleg)

→ *infrastruktúra* (a lakosságot kiszolgáló, életkörülményeit javító létesítmények: iskolák, egészségügyi intézmények, sportlétesítmények)

TELEPÜLÉSHÁLÓZATUNK TAGOZÓDÁSA ÉS IGAZGATÁSA

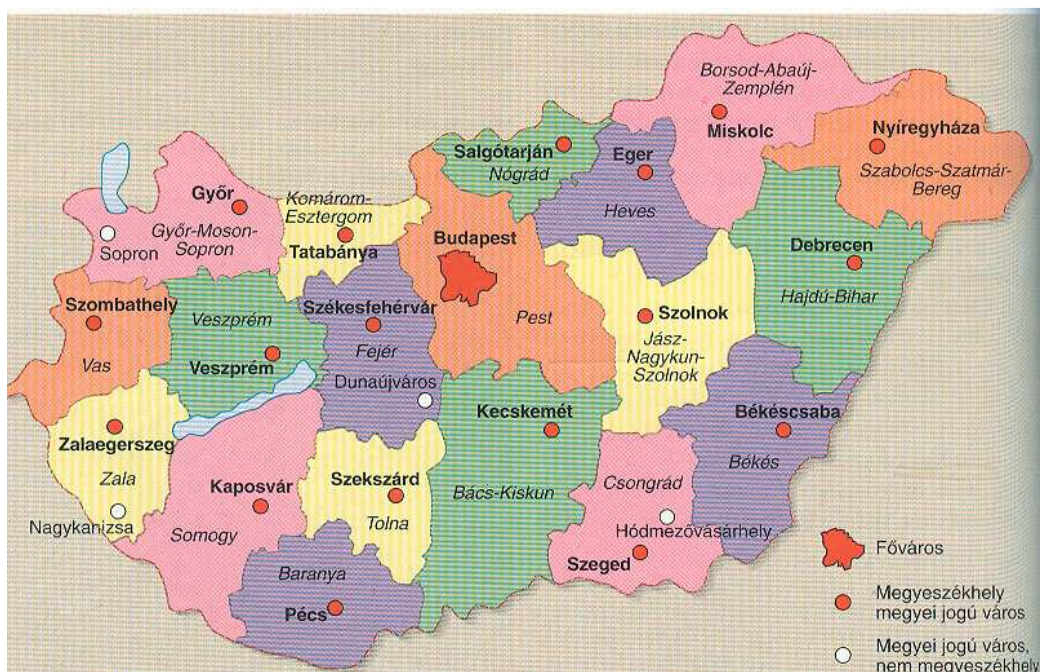
főváros: Budapest

megyék száma: 19 → megyeközpontok = megyeszékhelyek

megyejogú városok: a megyeszékhelyek, és a 50.000 lakosnál népesebb városok → közigazgatásilag önállóak

közigazgatási alapegységek: **városok, községek** → önkormányzati rendszerre épülnek

MAGYARORSZÁG MEGYÉI, MEGYESZÉKHELYEI, MEGYEJOGÚ VÁROSAI

megye	megyeszékhely, megyejogú város
Bács-Kiskun	Kecskemét
Békés	Békéscsaba
Csongrád	Szeged, Hódmezővásárhely
Baranya	Pécs
Somogy	Kaposvár
Tolna	Szekszárd
Hajdú-Bihar	Debrecen
Jász-Nagykun-Szolnok	Szolnok
Szabolcs-Szatmár-Bereg	Nyíregyháza
Borsod-Abaúj-Zemplén	Miskolc
Heves	Eger
Nógrád	Salgótarján
Fejér	Dunaújváros, Székesfehérvár
Komárom-Esztergom	Tatabánya
Veszprém	Veszprém
Győr-Moson-Sopron	Győr, Sopron
Vas	Szombathely
Zala	Zalaegerszeg, Nagykanizsa
Pest	Érd
Budapest	

FALVAK

a legrégebb és mai is leggyakoribb településforma

alaprajzuk és **méretük** szerint csoportosíthatók

alaprajzuk szerint: → **halmazfalu** → szabálytalan utcahálózat jellemzi
→ az Alföld peremterületére jellemező Nyírség,
Jászság

→ **egyutcás** vagy **szalagtelkes** falu
→ dombvidékek völgyeire és folyóvölgyekre jellemező
→ háza az egyetlen utcájára merőlegesen sorakoznak

→ **sakktábla alaprajzú falvak**
→ szabályosan, mérnöki tervek alapján épültek

méretük szerint: → **aprófalvak** (lakossága kevesebb, mint 1000 fő)
→ Dél-Dunántúl, Borsod-Abaúj-Zemplén megyére
jellemező
→ mezőgazdasági jellegűek

→ **kisfalvak** (lakossága 1000-2000 fő között)
→ dombságok, közephegységek vidékére jellemező
→ mezőgazdasági jellegű, vagy bányász ill. ipari falu

→ **középfalvak** (lakossága 2000-5000 fő között)
→ Dunántúlon, Alföldön található
→ szolgáltatásaik és infrastruktúrájuk bővebb

→ **óriásfalvak** (lakossága 10.000 fő körüli)
→ számuk alacsony
→ várossá fejlődnek át

SZORVÁNYTELEPÜLÉSEK

tanyavilág

→ magányos életmód → fiatalok nem vállalják → lakói előregednek

bokortanya → Nyírségben
egy központi tana köré szerveződött tanyarendszer

sortanya → Békés-megyében
az utak mentén szerveződtek

szórt tanya → Duna-Tisza közén

•